

Leonard Springerlaan 1
9727 KB Groningen

Telefoon (050)3133711
info@groningencityclub.nl
www.groningencityclub.nl

ABN AMRO Bank Nederland N.V.
42.44.04.869
IBAN NL80ABNA0424404869
BIC ABNANL2A
Btw.nr. 8061.87.608.B01
KvK 40026458

Gemeente Groningen
t.a.v. dhr. C. Kuperus
Postbus 7081
9701 JB Groningen

Groningen, 16 juli 2021

Betreft: reactie conceptvisie Ruimte voor Retail - 2021

Geachte heer / mevrouw,

Op 1 juli jl. heeft u de conceptvisie Ruimte voor Retail vrijgegeven ter inspraak. Als belangenbehartiger namens de binnenstadondernemers zetten wij ons al jaren in voor het behoud en het versterken van een aantrekkelijke binnenstad en de positie van de Groninger ondernemers. We maken dan ook graag gebruik van deze inspraakronde. De Groningen City Club is blij met een herijkte visie op de Retail en Horeca voor de komende jaren in de stad Groningen. De conceptvisie zien wij als een dynamisch document, waarbij ruimte is in de uitvoering om mee te kunnen bewegen met maatschappelijke ontwikkelingen. In de huidige opzet zien wij meerdere aanknopingspunten om de stad Groningen nog aantrekkelijker te maken en blijven hierover graag met u in gesprek.

Tegelijkertijd zijn er onderwerpen, waarover de GCC een duidelijke mening heeft die afwijkt van de conceptvisie of die wij, via dit schrijven, nog eens extra bij u onder de aandacht willen brengen.

Hieronder volgen een aantal zwaarwegende punten die we nog eens extra willen benadrukken:

1. Functiemix voor de binnenstad

Een aantrekkelijke binnenstad kenmerkt zich door een verscheidenheid aan kleine en grotere ondernemingen. Dit betekent ook een verkleuring van detailhandel en horeca. De GCC is voorstander van blurring concepten die een positieve bijdrage hebben voor de stad Groningen en voorzien in de behoefte bij de bezoeker. Wij hebben echter ook begrip voor de standpunten die vanuit de horeca branche eerder zijn aangedragen en ondersteunen de criteria die eerder reeds zijn opgesteld. Denk hierbij aan het voldoen aan de wettelijke regels rondom Sociale Hygiëne en het bieden van toiletvoorzieningen aan klanten. Ook ondersteunen wij de beperking tot het serveren van uitsluitend zwak alcoholische dranken.

Met betrekking tot de daghoreca zijn wij van mening dat deze aanvullend zou moeten zijn aan het winkelen in de binnenstad en daarmee ook zou moeten sluiten op een tijdstip dat logisch is voor de bezoeker, tegelijkertijd ruimte geeft aan de avondhoreca en tot slot goed te reguleren en controleren is. In uw conceptvisie schrijft u hierover: "Scherpere handhaving op sluitingstijden van daghoreca, door dit te koppelen aan de feitelijke sluitingstijden van winkels (19:00 uur). Dit versterkt het onderscheid tussen dag- en avondhoreca." Wij kunnen ons hier goed in vinden. Daarnaast willen wij u meegeven dat wij geen voorstander zijn van het gelijktrekken van de openingstijden met de wettelijke winkel openingstijden van 22.00 uur.

2. Ruimte voor lokaal ondernemerschap en bijzondere concepten

In de afgelopen periode zien wij een toename van het aantal formules dat zich richt op snelle toelevering van food en non-food producten en vooral het gemak van de mensen dient. Een ontwikkeling die inherent is aan de tijd waarin we leven en voorziet in een duidelijke behoefte. Daarnaast zien wij ook een verschuiving van diensten richting het kernwinkelgebied, de sportscholen zijn hiervan een goed voorbeeld. De GCC stelt dat dit soort formules niet altijd een plek hoeft te hebben in het kernwinkelgebied. De extra druk als gevolg van de vele fietsen en scooters in de openbare ruimte, zorgen nu al voor overlast in meerdere straten en bovendien dragen dergelijke concepten niet altijd bij aan het cachet en winkelgenot van een winkelstraat, iets wat ook aansluit bij de door u omschreven ambitie in het visiestuk

Als GCC stellen wij dat er duidelijke afspraken moeten worden gemaakt in relatie tot het aantal van dit soort concepten, waarbij gekeken zou moeten worden naar het clusteren van dit soort concepten buiten het kern winkelgebied of naar straten waarbij het profiel zodanig aangepast wordt, dat vestiging van dit soort ondernemingen een logisch en gewenst gevolg is. Voor huidige en toekomstige vestigingen in de binnenstad pleiten we voor eigen inbandige (fiets) parkeermogelijkheden voor zowel eigen personeel als ook klanten. We hechten grote waarde aan gelijke rechten en plichten voor alle ondernemers. Daarbij kan het niet zo zou zijn dat de enorme toestroom aan fietsen en scooters rondom nieuwe concepten zoals Gorilla's en sportscholen, gevestigd in het kernwinkelgebied worden gedoogd, terwijl elders in de binnenstad fietsen worden verwijderd.

We begrijpen dat het moeilijk is om, zeker planologisch, een onderscheid te maken tussen bezorgdiensten enerzijds en retail/horeca/dienstverlening anderzijds, maar we stellen voor deze doelstelling wel in het beleid op te nemen, met de ambitie om de mogelijkheden te verkennen om het planologisch mogelijk te maken deze concepten te weren uit straten waar deze diensten ongewenst zijn, vanuit het oogpunt van aantrekkelijkheid en/of overlast.

GCC is voorstander van verblijfsstimulerende activiteiten, zoals bijvoorbeeld jeu de boules banen, mits de basis voorzieningen hiervoor goed worden georganiseerd en er sprake is van een toegevoegde waarde voor de binnenstad. In het kader hiervan nemen wij als uitgangspunten voor de binnenstad verblijven, ontmoeten en beleven en stellen wij voor dat er duidelijke richtlijnen worden opgesteld om nieuwe concepten hieraan te toetsen.

3. Inzetten op sfeergebieden

De GCC heeft in 2019 het initiatief genomen om toe te werken naar zogenaamde sfeergebieden en Marketing Groningen uiteindelijk gevraagd om een eerste aanzet uit te werken. Deze uitwerkingen zijn ook in 2021 onderwerp van gesprek. Het indelen van de binnenstad in sfeergebieden biedt verschillende voordelen aan zowel ondernemers als ook bezoekers en (toekomstige) investeerders. Het stimuleert nieuw ondernemerschap, brengt cultuur, retail en diensten dicht bij elkaar en geeft een duidelijke richting aan het gebied, wat ook ten gunste komt aan reeds gevestigde ondernemers. Het biedt bovendien kansen in de (her) inrichting van specifieke winkelstraten en de keuzes die daarbij worden gemaakt. Het mag dan ook duidelijk zijn dat de GCC veel waarde hecht aan een verdere concretisering en voorzetting van deze plannen. Niet voor niets heeft zij in haar eigen uitvoeringsprogramma sfeergebieden opgenomen als belangrijk speerpunt. Kortom, wij prefereren een duidelijke DNA connectie met de verschillende gebieden.

4. Webwinkels

Een levendige binnenstad kenmerkt zich door aantrekkelijke fysieke winkels, die er op gericht zijn (extra) bezoekers aan te trekken. Met de opkomst van het online winkelen en de versnelling die is ontstaan als gevolg van de Corona crisis, zien we ook een toenemende wens bij webshops, om zich te vestigen in de binnenstad. De GCC is geen voorstander van het in grote getalen laten vestigen van webshops in het kernwinkelgebied. Dergelijke concepten dragen niet bij aan een aantrekkelijk winkelgebied, doordat etalages niet langer consumenten verleiden om naar binnen te komen, maar ingezet worden als reclamebord voor de webwinkel of een specifiek product. Bovendien strookt dit niet met de ambitie die we gezamenlijk hebben om van de binnenstad de 'place to be' te maken. Indien de webshop ondersteunend is aan de winkel zien wij geen problemen.

5. Sontplein

Speciale aandacht vragen wij voor de situatie rondom de ontwikkeling van het Sontplein en de Woonboulevard Hoendiep. Wij hebben tijdens oriënterende gesprekken vernomen dat de gemeente voornemens is om aanpassingen door te voeren in de huidige richtlijnen die eerder zijn geformuleerd voor beide winkelgebieden. Informatie die niet als zodanig is beschreven in uw visiestuk, maar betrekking heeft op het loslaten van de huidige metrages die gesteld worden aan nieuw te vestigen ondernemingen en anderzijds om de branchering. GCC is hier nadrukkelijk geen voorstander van en heeft dit in de afgelopen jaren ook meerdere malen kenbaar gemaakt in de verschillende dossiers die speelden. Met het doorvoeren van dergelijke aanpassingen voorzien wij een leegloop vanuit de Woonboulevard Groningen naar het Sontplein en een verdere vervaging van de grenzen tussen de binnenstad enerzijds en het Sontplein / Woonboulevard anderzijds.

Verder stellen wij dat in het afgelopen decennium de ontwikkeling van het Sontplein tot veel gesprek en soms scherpe discussie heeft geleid: tussen de gemeente en belangenbehartigers, maar ook tussen gemeente en ontwikkelaars op het Sontplein. In deze thematiek zijn wij altijd intensief met u in gesprek geweest. De afgelopen jaren hebben wij bij de gemeente altijd een consistente beleidslijn geconstateerd, met name vastgelegd in het Masterplan Sontplein (2017) die grofweg bestaat uit:

- Het Sontplein is het gebied waar grootschalige detailhandelsvestigingen zich kunnen ontwikkelen, in goede aansluiting op de binnenstad;
- Maatvoering van minimaal 1.500m² VVO(voor álle branches) is een belangrijk gegeven voor een helder onderscheid tussen het Sontplein en de binnenstad. Zeker omdat winkelloppervlaktes van deze omvang in de binnenstad zeer beperkt aanwezig zijn in de binnenstad, zorgt dit voor complementariteit;
- In de branchering wordt beschreven welke functies in het Sontpleingebied worden uitgesloten. U heeft hier de afgelopen periode strikt aan vastgehouden in de juridische processen met Stichting Exploitatie Winkelpark Sontplein, inzake de voorgenomen vestiging van Action en Big Bazar.

Bovenstaande beleidskeuzes konden en kunnen in hoofdlijnen op onze instemming rekenen en hebben ons gebracht tot waar we nu zijn. Wij zouden het zeer ongewenst vinden van deze lijn af te wijken.

In uw visie lezen we enerzijds terug dat de lijn van de Structuurvisie Detailhandel 2011 en het Masterplan Sontplein 2017 wordt doorgezet, maar anderzijds dat het beleid op sommige punten wordt aangescherpt, om enerzijds te voldoen aan een toekomstige behoefte en trends en anderzijds te voldoen aan landelijke jurisprudentie. Ons is uit de tekst niet direct duidelijk wat deze aanscherping behelst en wij vragen dan ook dat duidelijker in de tekst op te nemen. Wordt de aanscherping ingevuld door de onderdelen zoals op pagina 27 weergegeven? In dat geval gaat het om:

- Het zoeken naar uitbreidingslocaties;
- Aantrekkelijker openbare ruimte;
- Beperkt toevoegen van ondersteunende horeca;
- Het bieden van flexibiliteit, om zowel volumineuze als grootschalige detailhandel toe te staan;

Of wordt hier nog iets anders bedoeld?

Hoe dan ook baart met name het laatste punt van deze opsomming ons enige zorgen, omdat hiermee een belangrijk deel van het huidige beleid, namelijk de maatvoering van minimaal 1.500m² mogelijk wordt losgelaten. In het huidige beleid bestaat de term 'volumineuze detailhandel' namelijk niet, enkel de term 'detailhandel in volumineuze goederen'. De term 'Grootschalige Detailhandel' is wel gedefinieerd en kent de minimale omvang van 1.500m² VVO. Gezien het belang van een goede positie van het Sontplein in de detailhandelsstructuur, complementair aan de binnenstad en de discussies in de afgelopen jaren, vragen wij u nauwkeuriger met deze begrippen om te gaan. Het gaat daarbij zowel om de 'geest' als de 'letter' van de visie.

Daar komt bij, dat wij menen te constateren dat de wens van 'groot, groter, grootst' in de retail langzaam teneinde komt. Meer en meer wordt een winkel een plek om in contact te komen met de consument en service te verlenen. De steeds optimaler functionerende mix van 'clicks and bricks' leidt ertoe dat grote voorraden steeds minder noodzakelijk zijn. Erkende grootschalige winkels zoals IKEA en Praxis zetten de stap naar kleinschalige stadswinkels. Natuurlijk zullen er altijd concepten zijn die op zoek blijven naar grootschalige winkels, maar wij delen niet op voorhand de urgentie om te zoeken naar nieuwe uitbreidingsfasen voor het Sontplein in verband met een 'kwantitatieve behoefte'. We gaan hierover graag nader met u in gesprek.

Tevens hebben wij zorgen over de gelijkschakeling van Woonboulevard Hoendiep en het Sontplein, daar beide gebieden voorzieningen bieden voor in en om het huis. Dit zal een directe negatieve invloed hebben op zowel het Hoendiep als de binnenstad van Groningen. Het mogelijk maken van vestigingen op het gebied van meubels en woninginrichting op het Sontplein met een kleiner winkeloppervlakte kan leiden tot leegloop van specifieke en veelal unieke winkelformules uit de binnenstad en het Hoendiep. Daardoor komt de aantrekkelijkheid van de binnenstad in gevaar, want het is juist deze mix die Groningen bijzonder maakt. Ook wordt het fundament van Woonboulevard Hoendiep, namelijk een verzameling (middelgrote en grote winkels in de branche meubels- en woninginrichting) geraakt. Bovendien zorgt een dergelijke aanpassing ervoor dat nieuwe (kleinere) formules zich sneller in perifere gebieden zullen gaan vestigen en in mindere mate de mogelijkheden van een locatie in de binnenstad onderzoeken of overwegen.

De uitspraak in de visie, dat er in de ontwikkeling van de Stadshavens ruimte dient te zijn voor kleinschalige detailhandel, met tussen haakjes het woord 'mandjessupermarkt', staat potentieel op gespannen voet met het consistente beleid op het Sontplein. Afhankelijk van de locatie van deze ontwikkeling van kleinschalige detailhandel worden hier grootschalige en kleinschalige detailhandel vermengd of in ieder geval dicht bij elkaar ontwikkeld en dit leidt ontegenzeggelijk tot onduidelijkheden en precedentwerking. Wij vragen u hier in de visie aandacht voor te geven.

6. Toegankelijkheid binnenstad

De GCC wil tot slot haar zorgen uiten over de toegankelijkheid van de binnenstad voor de retail en horeca ondernemers in de nabije toekomst. Met de invoering van de nieuwe venstertijden vanaf de zomer 2022 beperken we (veelal veel kleinere) ondernemers in de mogelijkheden om naast de venstertijden in de avonduren zijn / haar zaak te bereiken. Wij hopen samen met u te kunnen komen tot een non-bureaucratische werkwijze rondom het toekennen van ontheffingen aan winkeleigenaren, zodat ook hier kan worden tegemoet gekomen aan de wens ondernemers maximaal te ondersteunen in het ondernemerschap. Over de richtlijnen die hiervoor nodig zijn gaan we graag met u in gesprek.

Wij hopen u middels dit schrijven duidelijk te hebben gemaakt welke visie de GCC heeft op een aantal thema's, genoemd in de conceptvisie Ruimte voor Retail. Nogmaals willen wij benadrukken dat het op dit moment ontbreekt aan een concreet uitvoeringsprogramma, waardoor niet altijd duidelijk wordt welke koers de gemeente Groningen wil varen. Wij doen dan ook nogmaals de oproep om samen met de GCC (en andere betrokken stakeholders) ook na de inspraakperiode kritisch te kijken naar hoe we, samen met ondernemers, de binnenstad nog aantrekkelijker kunnen maken.

Uiteraard zijn wij bereid om deze brief verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Eric Bos', written in a cursive style.

Namens het bestuur van Groningen City Club

Eric Bos

Voorzitter